

O CIAŻAŁY (10) *part praet act*

ociązały (5), **ocięzały** (5); *ociązały RejZwierz* (2), *RejPos* (2), *GrochKal*; *ocięzały Mącz* (2) *Oczko*, *LatHar*, *SkarKazSej*.

o oraz a *jasne*.

comp (1) *ociązalszy*.

sg m N *ocięzały*, *ociązalszy* (4). ◇ *D* *ocięzał(e)mu* (1). ◇ *f I* *ocięzałą* (1). ◇ *n N* *ocięzałé* (2); -é (1), -e (1). ◇ *G* *ocięzał(e)go* (1). ◇ *pl A subst* *ocięzał(e)* (1).

Sł stp brak, *Cn: ocięzały*, *Linde XVI(XVIII) – XVIII w. s.v. ociężać*.

1. Ciężki; gravatus, gravis *Cn* (5) :

Przen (1) :

W przeciwstawieniu: »lekkie ... *ociązały*« (1): *Czas przyfzły á marna śmierć/ káždego obudzi. Ciało lżeysze a vmyłł ociężałszy będzie/ Bo iuz musi rozmyłłac przyfzłe rzeczy wżędzie. RejZwierz 22v.*

a. Przepelniony (3) :

Przen (2) :

Wyrażenia: »*ocięzałe [= przepelnione żalem] serce*« (1): *A iego płáczu nie mogły niczyie Słowa wfkromić: bowiem ocięzałe Serce/ nie zaráz ná pociechę dbále. GrochKal 8.*

»*ocięzały w złości*« = *zacięty, trwający w złym* (1): *Biádá/ práwi/ narodowi grzeźnemu/ ludowi ocięzałemu w złości [populo gravi iniquitate Vulg Is 1/4] SkarKazSej 703a.*

α. O organizmie (1) :

W połączeniu szeregowym (1): *co ile więc okaże/ kiedy ciało pełné plugałtw/ odęte/ nátkáne/ ocięzałé/ á z dobréy woléy lečacé á vpadáiacé Oczko 12v.*

b. O kobiecie: będąca w ciąży (1) : *Tákże dopirko on vbogi ftárzec [św. Józef] mułiał iść/ ácz z wielką trudnoścjá/ y z oną ocięzałą pánienką/ ktora byłą poruczona w opiekę iemu. RejPos 18v.*

2. Ciężący, stanowiący ciężar, przen (1) : *A ípráwiłszy tháką myłł á tákie ferce w łobie/ złożywłzy z niego ony ocięzałe íprofnosci rozlicźnych á rozmáithych złościwych myłli iego/ iuz beśpiecznie możelz záwołac do Bogá Oycá íwego niebiełkiego RejPos 202.*

3. Powolny, gnuśny; zmęczony; fracidus, torpidus *Mącz*; *tardus* *Cn* (4) : *GWilhelmus Angielłki krol/ będąc ocięzały/ Chciał też iuz odpocźynac RejZwierz 22; Fracidus, Ocięzały/ Nárażonego zdrowia/ síwy/ nápoły zgniły/ gnuśny. Mącz 135c, 459a.*

Przen (1) : *Powłtánielz nákoniec z ocięzałego leniłtwá twego LatHar 259.*

Synonimy: **1. ciężki, ważny**; **3. ciężki, gnuśny, ospały, zgniły**.

Cf **OBCIĘZAŁY, O CIAŻAĆ, O CIAŻONY**